

social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (anbringelsesreformen).

Udvalgets betænkning (nr. 1463 fra 2005 om retssikkerhed i anbringelsessager) indeholder en række anbefalinger, hvor hensynet til barnets tarv er i fokus. Konkret anbefaler udvalget i betænkningens afsnit om kontinuitet blandt andet at fastsætte en regel om en længere genbehandlingsfrist på tre år, der kan gælde i sager om tvangsmæssig anbringelse af børn under et år, og at der skabes mulighed for, at en anbringelse kan videreføres uden tidsbegrænsning, hvis barnet eller den unge har været anbragt uden for hjemmet i en længere periode, og barnet eller den unge har etableret en stærk tilknytning til anbringelsesstedet.

Desuden anbefaler udvalget, at der gives mulighed for såkaldt åben adoption, og at mulighederne for brugen af tvangsadoption udvides. Justitsministeriet fremsætter i starten af 2009 et lovforslag, der indebærer en vis udvidelse af adgangen til tvangsadoption..

De foreslåede regler er i forbindelse med udvalgsarbejdet vurderet i forhold til internationale konventioner. Justitsministeriet har i den forbindelse udtalt, at de foreslåede nye bestemmelser er i overensstemmelse med den Europæiske Menneskerettighedskonvention set i lyset af FN's Børnekonvention.

3.2 Forskning mv.

Forskning viser, at manglende stabilitet og mange genanbringelser blandt andet forringer anbragte børn og unges muligheder for at etablere en stærk tilknytning til deres nærmeste omsorgspersoner. Det forringer deres evner til og muligheder for at indgå i sociale sammenhænge, herunder evnen til at etablere venskaber og netværk. Forskningen viser også, at der er en tæt sammenhæng mellem disse vilkår og børnenes/de unges muligheder for at klare sig i uddannelsessystemet og dermed muligheden for på sigt at blive i stand til at klare sig selv. Samtidig viser forskningen, at mange anbragte børn de facto oplever ustabilitet i deres anbringelser. Resultaterne fra SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærds undersøgelse "Anbragte børns udvikling og vilkår" (08:23) fra 2008 viser således, at hvert tiende anbragte barn har været anbragt på mindst 3 forskellige steder, inden de fylder 11 år. Årsagen hertil er blandt andet, at nogle børn og unge hjemgives til forældrene uden tilstrækkelig forberedelse, uden hensyntagen til barnets tilknytning til anbringelsesstedet, og uden at der er sikkerhed for, at forældrene på længere sigt er i stand til at tage vare på barnet eller den unge. Samme forskning viser, at 46 procent af alle hjemgivelser af børn under 11 år efterfølges af en genanbringelse.

4. Lovforslagets fire hovedelementer

I lovforslagets første hovedelement foreslås det at give de kommunale myndigheder (børn og unge-udvalget) mulighed for i særlige tilfælde at anbringe 0-1 årige børn i op til tre år uden krav om genbehandling af sagen. Formålet er at sikre barnet stabile og trygge rammer i sine første leveår. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 nr. 5 og 6.

I lovforslagets anden hovedelement foreslås det at give kommunalbestyrelsen pligt til altid at træffe afgørelse forud for en hjemgivelse og fastsætte en hjemgivelsesperiode på op til seks måneder, når et barn eller en ung hjemgives fra en anbringelse. En hjemgivelsesperiode er således den periode, der løber fra kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om hjemgivelse af barnet eller den unge og til det tidspunkt, hvor barnet eller den unge er hjemme hos forældrene igen og anbringelsen er ophørt. Kun i særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen beslutte, at der ikke skal være en hjemgivelsesperiode. Formålet er at sikre anbragte børn og unge en veltilrettelagt hjemgivelse og give kommunalbestyrelsen en periode til at vurdere, om anbringelsen evt. skal opretholdes uden samtykke, jf. § 58. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 nr. 13.

I lovforslagets tredje hovedelement foreslås det at give de kommunale myndigheder (børn og unge-udvalget) mulighed for at videreføre en anbringelse, som ikke følger de almindelige regler om genbehandling. Denne afgørelse kan træffes, selvom der ikke længere er grundlag for en anbringelse efter § 52 eller § 58, hvis barnet eller den unge er blevet særligt knyttet til anbringelsesstedet. Formålet er også her at tilgodese hensynet til barnet eller den unges behov for trygge og stabile opvækstvilkår ved at vægte barnet eller den unges mangeårige tilknytning til for eksempel plejefamilien højere end forældrenes ønske om at få hjemgivet barnet. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 nr. 19.

I lovforslagets fjerde og sidste hovedelement retter sig mod en anden gruppe sårbare børn, nemlig de børn der følger med deres mor på krisecenter. Forslaget foreslår, at målgruppen udvides for den nuværende forpligtelse til at tilbyde psykologbehandling til at omfatte alle børn – uanset alder. Forslaget har til formål at sikre, at alle børn, der opholder sig på et krisecenter, får tilbud om hurtig hjælp til at komme igennem deres traumatiske oplevelser. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 nr. 29.